

SKRIVAÐI RISAHITT

Er ein sangur, sum Bob Geldof er kendur fyri at syngja og hava skrivað, er tað hittið »I Don’t Like Mondays«, og kendasti sangur, hann hevur verið við at skriva, er risahittið »Do They Know It’s Christmas Time?«.

Bob Geldof skrivaði sangin »I Don’t Like Mondays« um skottilburð á skúla í San Diego í USA. 16 ára gamla Brenda Ann Spencer skeyt frá hond á spæliplássi uttan fyri fólkaskúla, og hon drap tvey vaksin fólk og særði átta børn og ein løgreglumann. Tá ið hon varð spurð, hví hon hevði framt illgerðina, svaraði hon:

– Mær dámar ikki mánadagar. Hetta fær lív í dagin.

»I Don’t Like Mondays«, sum bólkurin The Boomtown framfórði, var ovast á bretska hitlistanum í fyra vikur á sumri í 1979.

Sangin »Do They Know It’s Christmas Time?« skrivaðu Bob Geldof og Midge Ure til vælgerandi endamál. Sangurin var ovast á bretska hitlistanum í fimm vikur í 1984 og var sonevndi »christmas number one« hetta árið. Sangurin tók metið sum mest seljandi singlepláta í Onglandi, men í 1997 yvirhálaði sangurin »Candle In The Wind 1997«, sum Elton John innspældi í sambandi við deyðan hjá Dianu prinsessu.



TOSAR Á VINNU- DEGNUM

Sir Bob Geldof verður høvuðstalarí á Vinnudegnum, sum verður hildin í Norðurlanda-húsinum fríggjadagin frá kl. 12:30.

Vinnuhúsið skrivar soleiðis um fyristurin: – Á Vinnudegnum fer Sir Bob Geldof undir heitinum »Making a Difference« millum annað at tosa um heimsbólmalini hjá ST, um tað, hann kallar ”ethical accountability”, og um tørvin á samstarvi fyri at røkka úrslitinum. Bob Geldof fer eisini at tosa um, hvussu einstøk átøk kunnu gera mun.



– Tað hevur veruliga týðning, hvat vit sum einstaklingar gera og halda, sigur Bob Geldof

er kanska ikki svarið, vit vilja hava, tá ið vit hugsa um at broyta heim-in, men soleiðis tykist tað vera. Tað hevur veruliga týðning, hvat vit sum einstaklingar gera og halda, sigur Bob Geldof.

Etisk ábyrgd

Bob Geldof fer á Vinnudegnum at tosa um etiska ábyrgd í eitt nú vinnulívi.

– Tað átti at verið sjálvsagt, men bankakreppan er dømi um etiskt ábyrgdarloysi, har einki fær fylgjur, og óetiska framferðin í figgjjarheimin heldur fram summastaðni. Írland, haðani eg eri áttaður, hevur koyrt tríggar bankamenn í fongsul fyri teirra gerðir, men annars hevur bankakreppan fingið alt ov fáar avleiðingar fyri tey, sum høvdu ábyrgd.

– Vit uppliva eisini etiskt ábyrgdarloysi í politiska heiminum, til dømis her í Onglandi, her forsætisráðharrin sendi parlamentitið heim, og hægsti rættur hevur sagt, at tað var ólógligt. Hetta er álvarsamt, tí forsætisráðharrin hevur fingið drotningina at vera við í einari brots-gerð. Eg spyrji bara, hvar er ábyrgdarkenslan?

– Tú mást taka ábyrgd av tínum gerðum og kunna grundgeva og greiða rímliga frá teimum – líkamikið um tað er í politikki, í skúla, á arbeiðnum, heima ella aðrastaðni – men gongdin er tíverri, at alt færri fólk vilja taka ábyrgd av sínum gerðum. Og tað leiðir meg aftur til mín høvuðsboðskap. Vit mugu vera betri og mildari við hvønn annan, og vit mugu taka ábyrgd móttvegis fólki, sum vit ikki kenna persónliga.

– Vit kunnu ikki liva og virka einsamøll, vit hava brúk fyri øðrum fólk, ella yvirлива vit ikki sum menniskju. Serliga í smáum samfeløgum sum tí føroyska og tí írska, haðani eg komi, hava vit brúk fyri hvørjum øðrum og mugu finna saman og vera góð við hvønn annan. Vit kenna hvønn annan, og tað krevur ikki minni ábyrgdarkenslu og etikk. Fyri meg er hetta púra sjálvsagt, sigur Bob Geldof.

Tónleikur og politikkur

Bob Geldof hevur frá ungum árum verið virkin í politiskum kjaki og átøkum, og fyri hann er tað natúrligt samband millum rocktónleik og luttøku í samfelagsligum kjaki.

– Fyri meg hevur rocktónleikur altíð verið ein pallur at útrykkja meg og virka fyri broytingum. Tónleikarar, sum eg sá upp til sum ungur, fóru meg til eldri tónleik, sum eisini hevði nakað upp á hjartað. Bob Dylan leiddi meg til Woody Guthrie, og Rolling Stones leiddi meg til Muddy Waters og Robert Johnson. Hetta var ektaður tónleikur, sum setti menniskjað inn í samfelagsligan samanhang, sigur Bob Geldof.

– The Boomtown Rats er eitt navn, sum eg tók frá Woody Guthrie, og tá ið okkara bólkur kom fram, var neyðugt at virka fyri broytingum í Írlandi. Vit komu eisini fram í einari tíð, har The Clash, Sex Pistols og The Ramones broyttu tónleikin, og fyri meg var tað upplagt

at brúka tónleikin til at tosa um samfelagslig viðurskifti. Eg hevði atgongd til miðlar – bløð, útvarp og sjónvarp – og tað kundi eg brúka til at tosa um annað enn bert tónleik.

– Eg var virkin í politiskum samanhangi longu sum unglingi. Eg mótmælti kjarnorkuvápn og apartheid, og eg var við í vælgerandi arbeiði millum heimleys og fátøk í Dublin. Tá ið eg kom fram sum tónleikari, kundi eg brúka miðlarnar til at koma út til fólk kring heimin við mínum sjónarmiðum. Tað kann ein sjómaður ella ein handverkari ikki á sama hátt, men mítt arbeiði sum tónleikari gav mær hendan møguleikan, og hann tók eg, sigur Bob Geldof.

Síðan miðskeiðis í 1980’-unum hevur Bob Geldof verið heimskendur fyri at skipa fyri hjálpartiltøkum – eitt nú Live Aid og Band Aid – og

»Ein maður,
sum hevur valt
at brúka lívið at
vera fiskimaður í
Føroyum, kann við
sínum gerðum og
avgerðum vera við at
skapa broytingar«

hann hevur eisini virkað í nógvum øðrum humaniterum samanhangum – serliga til frama fyri Afrika. Hann er eisini nógv umbiðin sum røðari til ráðstevnur og tiltøk av ymsum slagi, og nú vitjar hann so í Føroyum fyri fyrstu ferð.

– Eg havi ongantíð verið í Føroyum, og tí eri eg sera forvitin og spentur at vitja. Føroyar síggja vakrar út, og tær líkjast Írlandi. Á flestu myndum, sum eg síggi av Føroyum, eru grá skýggj og fólk í heitum klæðum, so eg rokni við, at Føroyar líkjast Írlandi nógv, sigur Bob Geldof.